

עפ"א 18296/03/17 - מדינת ישראל נגד אברהם רמז

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"א 18296-03-17 מדינת ישראל נ' רמז

לפני
המערכת
מדינת ישראל
ב"כ עו"ד בנצקי
נגד
המשיב
אברהם רמז

פסק דין

בפני ערעור על פסק דינו של בית המשפט לעניינים מקומיים בת"א (כב' השופט ע. מסארוה) מיום 22.1.17, לפיו זוכה המשיב מהעבירה בה הואשם בכתב האישום, עבירה לפי סעי' 6(א)(2) לחוק עזר לת"א יפו (העמדת רכב וחנייתו) התשמ"ד-1983 (להלן - "חוק העזר").

הרקע:

המשיב החנה את רכבו בסמוך לאבן שפה המסומנת אדום לבן. בעקבות כך נרשמה לחובתו הודעת תשלום קנס. המשיב ביקש להישפט ובמועד הדיון טען כי רכבו משמש להסעת נכים וכי במועד נשוא דו"ח החניה, הגיע למקום על מנת לאסוף נכה בכסא גלגלים. לדבריו, הוא עזב את רכבו למשך דקות מספר על מנת לסייע לנוסעת הנכה להגיע לרכב.

בית משפט קמא קבע כדלקמן:

מאחר ומדובר ברכב הסעה בשכר לנכים, לאור התכליות שבחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות וחוק החנייה לנכים, אין מקום להחמיר עם נהג רכב הסעה לנכים יותר מאשר עם נהג מונית רגילה, אשר נהגה היה רשאי לעצור במקום לצורך איסוף נוסע או הורדתו.

יוער כי חוק חנייה לנכים מתייחס לאדם עם מוגבלות שיש ברשותו רכב משלו, ואינו מתייחס לאנשים עם מוגבלות אשר נזקקים לשרותי הסעה בשכר.

מסקנתו של בית משפט קמא היתה כי מעשהו של המשיב "מהווה סטייה קלה בבחינת זוטי דברים" כמשמעותה לפי סעיף 34 יז' לחוק העונשין, וקבע כי למרות שלשון סעיף 76(ב) לתקנות התעבורה מתייחס למונית ולא לרכב הסעה לאנשים עם מוגבלות, יש להחילו גם על רכב הסעה בשכר המיועד לאנשים עם מוגבלות בנסיבות דומות.

לדברי בית משפט קמא, במקרה דנן, אין לומר כי עצירה למשך 2, 3 דקות, לצורך סיוע לנכה בהגעה לרכב, מהווה סטייה ניכרת מהדרוש לשם מילוי ייעודו של רכב הסעות לנכים.

עוד קבע בית משפט קמא כי חיוב בדין של המסיע בשכר אדם עם מוגבלות, עלול ליצור הפליה בין אנשים עם מוגבלויות שהם בעלי כלי רכב פרטיים ויש להם תגי חניה לנכים, לבין אותם נכים המסתייעים ברכבי הסעה מיוחדים.

להלן בתמצית נימוקי הערעור:

1. טעה בית משפט קמא בהרחיבו את הוראות תקנה 76(ב) לתקנות התעבורה, שמתייחס רק למוניות והחילם גם על רכבי הסעה בשכר לנכים. כל עוד לא נעשה שינוי חקיקתי, יש לפעול בהתאם לחוק ואין זה תפקידו של בית משפט לסטות מהאיזונים שנקבעו על ידי המחוקק.
2. ההיתר הקבוע בתקנה 76(ב) אינו כולל המתנה לנוסע, ובוודאי שאינו כולל הובלת הנכה ליעדו. התקנה דנן, מתירה לנהג מונית לעצור בתחום "אין עצירה", לצורך הורדה או איסוף נוסע ותו לא.
3. אכיפת החוק ככתבו וכלשונו, חשובה לצורך שמירה על הסדר הציבורי. קביעת בית משפט קמא בנוגע לפרשנות המרחיבה של תקנה 76(ב) לתקנות התעבורה, תגרום לכך שכלי רכב ללא תוו נכה, לרבות רכבים פרטיים, יחנו במקומות אסורים בכל רחבי העיר ויוכלו לטעון כי המתינו או הובילו נוסע בעל מוגבלות וכך תגרם אנדרלמוסיה והפרעה משמעותית בתנועה.

דין והכרעה:

אין חולק כי המשיב החנה את רכבו שהינו רכב הסעות בשכר של אנשים בעלי מוגבלות במקום על מנת לסייע לנוסעת עם מוגבלות קשה להכנס לרכב.

אין הסדר חוקי בנוגע להעלאת והורדת נוסעים לכלי רכב המיועדים להסעת אנשים עם מוגבלויות, בעוד שקיים הסדר חוקי בסעיף 76(ב) לתקנות התעבורה לצורך איסוף נוסעים על ידי נהג מונית והורדתם. זאת ועוד, אף קיים הסדר חוקי לאנשים עם מוגבלות שהם בעלי רכב פרטי, בחוק חנייה לנכים, התשנ"ד-1993 (להלן - "חוק חניה לנכים") והדבר אכן עלול לגרום להפליה בין אנשים עם מוגבלות, בעלי תג נכה המשתמשים ברכבים והרשאים להחנות את רכבם בתנאים מסויימים, במקומות שאין החנייה מותרת בהם לאחרים, לבין אנשים עם מוגבלות אשר מוסעים ברכבי הסעה בשכר, דוגמת רכבו של המשיב, מאחר וחוק חניה לנכים איננו מתייחס לאנשים עם מוגבלות הנזקקים לשרותי הסעה בשכר.

אני מאמצת בחום את דברי בית משפט קמא בכל הנוגע לתכליות חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות וחוק חנייה לנכים, שנועדו לקדם השוויון של אנשים עם מוגבלות, להקל עליהם בתחומים שונים לרבות בתחום נידותם ונגישותם ליעדים שונים.

סבורתני כי מן הראוי שהמחוקק יתן את דעתו גם למצבם של אותם אנשים עם מוגבלות הנזקקים לשרותי הסעה בשכר וידאג להסדר חוקי הולם לרכבי ההסעה לנכים אשר יאפשר להם לאסוף ולהוריד את הנזקקים לשרותם ואף לעזור להם להכנס לרכב.

אולם מאחר ואין הסדר חוקי בנושא זה, שגה בית משפט קמא כאשר הרחיב באופן מלאכותי את הוראות סעיף 76(ב) לתקנות התעבורה וסעיף 8 לחוק העזר.

נוסחו של סעיף 76(ב) הנ"ל, ברור ובהיר ואין צורך בכל פרשנות שהיא. נוסח סעיף 76(ב) מתייחס למוניות באופן ספציפי ולא לרכבי הסעה לנכים. כך שלא ניתן לקרוא לתוכו באמצעות פרשנות שיפוטית, דברים העומדים בסתירה ללשון הסעיף הברורה והחד משמעית.

בית המשפט רשאי ליתן פרשנות להוראת חוק כאשר הנוסח איננו ברור דיו או משתמע לשתי פנים וניתן ליתן לו מספר פרשנויות. אולם לא כאשר נוסח הוראת החוק ברורה וחד משמעית.

במקרה שלפנינו כאמור, נוסח הוראת סעיף 76(ב) לתקנות התעבורה, ברור וחד משמעי ולא ניתן לקרוא לתוכו לרבות רכבי הסעה לנכים, בהסתמך על התכליות העומדות בבסיס חוקים אחרים. תיקון שכזה מצוי בסמכותו של המחוקק בלבד ולא של בית משפט קמא.

אני מקבלת את טיעונה של ב"כ המערערת לפיה גם ההיתר הקבוע בתקנה 76(ב) לתקנות התעבורה, המתיר לנהג מונית לעצור בתחום "אין עצירה", מיועד לעצירה לצורך איסוף והורדה של נוסעים ותו לא. וכי אין מדובר בחנייה במקום אסור לצורך המתנה לבואו של נוסע.

לאור כל האמור לעיל, אני מקבלת את הערעור, מבטלת את פסק דינו של בית משפט קמא ומרשיעה את המשיב על פי הודאתו בישיבת ההקראה ביום 5.1.17.

המשיב הסכים שדינו יגזר על ידי ערכאת הערעור ולא יוחזר לבית משפט קמא.

בהתחשב בנסיבות המיוחדות של המקרה, כפי שפורטו לעיל בהרחבה ובהסכמת ב"כ המערערת, יש מקום להפחית במידה ניכרת מקנס המקור שהוא ₪ 250. אשר על כן, אני מטילה על המשיב קנס בסך ₪ 75 אשר ישולם תוך 30 יום מהיום.

לסיום, אני מציעה למערערת לנקוט בזהירות וברגישות הראויה, בכל הנוגע לאכיפת הוראות סעיף 6(א)(2) לחוק העזר, לגבי נהגי רכבי הסעה המיועדים לאנשים עם מוגבלות ואשר מסומנים שכאלה.

ניתן היום, י"ט אייר תשע"ז, 15 מאי 2017, בהעדר הצדדים.